

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 18P/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823231431
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2023:5823231431.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: 1/ V. V., nar. XX.XX.XXXX a 2/ W. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, deti rodičov - matka: F. V., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom Y. W. XXX, matka právne zastúpená: JUDr. Mária Vevurková, advokátka so sídlom Námestovo, Mieru 312/13, IČO: 42217601 a otec: V. V., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom T., V. XXX/XX, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd s ch v a ľ u j e dohodu rodičov uzavretú dňa 11.10.2023 v tomto znení:

Otec V. V. sa z a v ä z u j e platiť na výživu maloletého V. V., nar. XX.XX.XXXX sumu 200,- EUR mesačne a na mal. W. V., nar. XX.XX.XXXX sumu 200,- EUR mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc dňom 08.08.2023.

Zameškané výživné za obdobie od 08.08.2023 do 11.10.2023 vo výške 640,- EUR na obe maloleté deti sa otec z a v ä z u j e zaplatiť v lehote do 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

II. Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 1P/114/2014 zo dňa 23.01.2015 a 4Pc/17/2018 zo dňa 14.11.2019 v časti o úprave výživného.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 08.08.2023 matka, prostredníctvom svojej právnej zástupkyne, žiadala, aby súd zaviazal otca V. V. prispievať na výživu maloletého V. V., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 240,- EUR mesačne a na mal. W. V., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 220,- EUR mesačne.

2/ Návrh odôvodnila tým, že maloletý W. sa narodil počas trvania manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 1P/114/2014 zo dňa 23. 01. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.02.2015. Predmetným rozsudkom súd zároveň rozhodol o úprave práv a povinností k maloletému V., a schválil rodičovskú dohodu tak, že výrokom II a/ maloletého V. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať a spravovať jeho majetok sú oprávnení obaja rodičia. Výrokom II b/ otca zaviazal prispievať na výživu maloletého V. sumou 120 Eur mesačne, vždy do 18. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc od právoplatnosti rozsudku do budúca a vo výroku II/ c matku maloletého zaviazal zriadiť maloletému V. účet, na ktorý otca maloletého zaviazal platiť mesačne sumou 20 EUR na tvorbu úspor, vždy do 18. dňa v mesiaci počnúc od právoplatnosti rozsudku do budúca. Rozsudok v časti výživného vykonateľnosť dňa

19.01.2015. Otcovstvo k maloletému W., ktorý sa narodil po rozvode manželstva rodičov, bolo určené súhlasným vyhlásením rodičov a rodičovské práva a povinnosti k maloletému W. boli upravené rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 4Pc/17/2018 zo dňa 14.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.12.2019. Predmetným rozsudkom súd konanie v časti o určenie otcovstva k maloletému W. zastavil a schválil rodičovskú dohodu tak, že maloletého W. zveril do osobnej starostlivosti matky s právom oboch rodičov zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok, vo výroku II b. Otca maloletého zaviazal prispievať na jeho výživu mesačne sumou vo výške 120,- EUR, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, počnúc od 19.09.2018. Rozsudok v časti výživného nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.12.2019. Týmto návrhom navrhovateľka žiada, aby súd primerane zvýšil výživné na obidve maloleté deti, z dôvodu, že od posledného rozhodnutia v tejto veci sa podstatne zmenili pomery najmä na strane maloletých detí, z ktorých súd pri rozhodovaní vychádzal. Od posledného rozhodovania došlo k zmene pomerov najmä na strane maloletých detí, a to v tom smere, že výdavky na ne podstatne vzrástli. Nárast výdavkov je odôvodnený najmä vyšším vekom oboch detí, ako aj uplynutím času, kedy súd naposledy ohľadom určenia výživného rozhodoval, vo veci maloletého V. 8 rokov, a u maloletého W. 4 roky. Maloletý V. mal v čase posledného rozhodnutia len dva roky, aktuálne dosiahol vek 10 rokov, a nastupuje do 4. ročníka Základnej školy v Y. W.. Maloletý W. v čase posledného rozhodnutia dovŕšil len 1. rok svojho veku, o mesiac dosiahne vek 5 rokov a navštevuje materskú školu v obci Y. W.. Maloleté deti sú zdravé, maloletý V. nosí dioptrické okuliare a pravidelne absolvuje prehliadky u očného lekára. Maloletý V. sa venuje futbalu, a maľovaniu, navštevuje výtvarný krúžok. Matke vznikli zvýšené výdavky u oboch maloletých detí spojené nielen so stravou, ošatením, hyg. potrebami ale aj s nákupom školských pomôcok, výdavky na lekára, lieky, mimoškolské aktivity. Matka súdu uvádza, že na obidve deti sa jej podstatne zvýšili náklady aj z dôvodu fyzického rastu detí. Pomery na strane matky sa výrazne nezmenili, matka stále s oboma maloletými deťmi býva v rodičovskom dome svojich rodičov v obci Y. W.. V čase kedy súdy rozhodovali naposledy, bola matka v oboch prípadoch na rodičovskej dovolenke, v súčasnosti je zamestnaná na kratší pracovný pomer. Matka má ukončené stredoškolské vzdelanie s maturitou, SOU F. K. v odbore podnikanie. Toho času je matka zamestnaná na kratší pracovný čas s príjmom 400,- EUR mesačne v kaviarni Twix N.. Ďalej matka pobera rodičovský prídavok na dve deti spolu vo výške 120,- EUR, daňový bonus vo výške 50,- EUR mesačne a výživné od otca na dve deti 240,- EUR. Otec si však vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom neplní ani riadne ani v čas, matka je nútená opakovane za účelom dosiahnutia plnenia výživného od otca, podávať na otca trestné oznámenia, ktorý si svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom plní až pod hrozbou trestného stíhania. Aktuálne otec opäť nemá splnenú vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom za obdobie 6- tich mesiacov. Rodičia medzi sebou nekomunikujú. Matka je presvedčená, že príjmové pomery otca mu pritom umožňujú platiť výživné dokonca aj vo vyššej výške ako je otec zaviazaný aktuálnymi právoplatnými rozhodnutiami. Otec pracuje v zahraničí v S. ako SZČO v oblasti stavebníctva. Vedomosť o výške príjmu otca matka nemá, má však vedomosť, že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu. Súpis výdavkov, ktoré matka vynakladá predkladáme v prílohe. Je zrejmé, že tieto prevyšujú jej príjmy, a matke vypomáhajú jej rodinní príslušníci a to jednak formou zabezpečenia bývania, ale aj finančne. Matka predkladá súdu pokladničný doklad (pre maloletého V.) o nákupe dioptrických skiel a rámu na okuliare v sume 380,- EUR zo dňa 10.05.2023, potvrdenie o zaplatení očného vyšetrenia v sume 650,- EUR, doklady o nákupe obuvi, faktúru od spoločnosti Telekom za internet a TV, faktúru od spoločnosti Telekom za služby mobilného operátora, faktúry za nákup oblečenia pre deti za mesiac 08/2023. Návrh na zvýšenie výživného na maloleté deti matka podáva z dôvodu, že súdom určené výživné na maloletého V. z roku 2015 a na maloletého W. z roku 2019 je nepostačujúce, a výdavky matky na uspokojovanie potrieb maloletých detí, a otcom poskytovaných platieb výživného, ich vysoko prevyšujú. Matka poukazuje aj na dlhú dobu, ktorá uplynula času od posledných rozhodnutí, v jednom prípade 8 rokov a v druhom prípade 4 roky. Výživné, ktorým sa podieľa otec na starostlivosti o maloleté deti nepokrýva ani tretinu výdavkov vynakladaných matkou. Matka je presvedčená, že je v možnostiach a schopnostiach otca podieľať sa výživným vo vyššej miere, ako je tomu doposiaľ. Otec sa s deťmi s maloletým V. stretáva minimálne a s maloletým W. sa nestretáva vôbec. Otec o maloleté deti nejaví záujem a nepodieľa na ich starostlivosti ani na výchove. Maloletým deťom nad rámec vyživovacej povinnosti neposkytuje žiadne iné plnenia, a ako uvádza matka vyššie, otec si riadne neplní ani súdom určenú vyživovaciu povinnosť.

3/ Uznesením zo dňa 18.09.2023 pod č.k. 18P/33/2023-34 súd ustanovil za opatrovníka maloletému Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo.

4/ Súd vo veci dňa 11.10.2023 vykonal informatívne stretnutie rodičov, na ktorom bola prítomná matka, otec a opatrovník. Na predmetnom stretnutí rodičia uzavreli rodičovskú dohodu o zvýšení výživného na mal. V. a na mal. W. v znení uvedenom vo výrokovej časti rozsudku.

5/ Súd konal a rozhodol na pojednávaní dňa 05.12.2023 v neprítomnosti otca a opatrovníka, ktorým bol termín riadne oznámený na ISR, pričom svoju neúčasť neospravedlnili.

6/ Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so Záznamom z prvého informatívneho stretnutia rodičov dňa 11.10.2023, s uzavretou rodičovskou dohodou zo dňa 11.10.2023, s rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 1P/114/2014-40 zo dňa 23.01.2015 a rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4Pc/17/2018 zo dňa 14.11.2019 a s ďalšími dokladmi založenými v spise.

7/ Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Posledne bolo výživné na mal. V. upravené rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 1P/114/2014-40 zo dňa 23.01.2015, ktorým súd rozviedol manželstvo rodičov a schválil rodičovskú dohodu. Tou sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. V. po 120,- EUR mesačne k rukám matky maloletého a sumu 20,- EUR mesačne sa zaviazal platiť na tvorbu úspor na osobitný účet maloletého dieťaťa zriadený matkou a to počnúc od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti. Z obsahu spisu vyplýva, že v tom čase bol otec živnostník, zatiaľ bez vyčíslenia príjmov za rok 2014, avšak podľa jeho vyjadrenia s predpokladaným príjmom 600,- EUR mesačne, matka bola poberateľka rodičovského príspevku vo výške 203,20 EUR. Mal. V. mal v čase rozhodnutia dva roky.

8/ Rozsudkom Okresného súdu Námestovo č.k. 4Pc/17/2018-46 zo dňa 14.11.2019 súd schválil rodičovskú dohodu o zverení mal. W. do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. W. sumou 120,- EUR mesačne, počnúc od 19.09.2018. Maloletý W. mal v čase rozhodnutia jeden rok.

9/ V súčasnosti má maloletý V. 10 rokov, je žiakom 4 ročníka ZŠ v Y. W., nosí dioptrické okuliare a mal. W. má 5 rokov a navštevuje materskú školu v obci Y. W.. Matke sa zvýšili výdavky na deti spojené nie len so stravou, ošatením, hyg. potrebami ale aj s nákupom školských pomôcok, výdavky na lekára, lieky, mimoškolské aktivity a tiež sú zvýšené náklady aj z dôvodu fyzického rastu detí. Pomery na strane matky sa nezmenili, matka naďalej býva s oboma mal. deťmi v rodinnom dome svojich rodičov v Y. W.. Matka je t.č. zamestnaná na kratší pracovný pomer s priznaným čistým príjmom 400,- EUR mesačne (z predložených výplatných pások za mesiace 7-9/2023 bol zistený priemerný čistý mesačný príjem vo výške 336,- EUR) a poberá prídavok na dve deti spolu vo výške 120,- EUR.

10/ Otec podnikal ako živnostník v zahraničí, kde prácu ukončil. Od 07.11.2023 svoju živnosť pozastavil do 07.11.2024 a od mesiaca 11/2023 má byť zamestnaný na pracovnú zmluvu s dojednanou mzdou 8,- EUR/hod.. Otec žije v rodinnom dome (vo vlastníctve jeho priateľky spolu s priateľkou, ich spoločným dieťaťom - C. V., nar. XX.XX.XXXX a priateľkiným maloletým synom Q. W..

11/ Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12/ Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13/ Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho

zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihladne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14/ Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihladne na vývoj životných nákladov.

15/ Podľa § 24 ods. 4 ZoR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

16/ § 78 ods. 1 ZoR umožňuje zmeniť výšku výživného, ak sa zmenia pomery, z ktorých sa vychádzalo v čase poslednej úpravy výšky výživného. Ak sa preukáže zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného, zákon umožňuje prelomenie prekážky res iudicata a následnú zmenu vyživovacej povinnosti (jej zvýšenie, zníženie alebo zrušenie). Podstatnou náležitosťou je tak zmena pomerov ku ktorej môže dôjsť na strane jedného účastníka, prípadne i na oboch stranách. Môže ísť o objektívne alebo subjektívne skutočnosti, najčastejšie o zmenu výšky príjmov, výdavkov, majetkových pomerov, či náraz výdavkov oprávneného dieťaťa v súvislosti so zmenou stupňa školskej dochádzky, zmenou zdravotného stavu, či výrazného nárastu bežných výdavkov z dôvodu vyššieho veku dieťaťa. Aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo, je potrebné, aby išlo o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru, nie je prípustné, aby boli právoplatné súdne rozhodnutia menené len pre nepodstatnú zmenu pomerov. Či je zmena pomerov podstatná sa zisťuje porovnaním pomerov, ktoré existovali v čase posledného rozhodnutia o výške pomerov s aktuálnymi pomermi a súd posudzuje či zmena pomerov tvrdená navrhovateľom skutočne nastala a dosahuje dostatočný stupeň intenzity.

17/ Rodičia v konaní uzavreli dohodu, ktorou sa otec od 08.08.2023 zaviazal platiť na výživu mal. V. výživné vo výške 200,- EUR mesačne a na mal. W. výživné vo výške 200,- EUR mesačne. Súd predmetnú dohodu rodičov s poukazom na § 24 ods. 3 ZoR, § 78 ods. 1 ZoR, za súhlasu opatrovníka schválil, nakoľko nezistil jej rozpor so záujmami mal. detí. Zvýšenie výživného je dôvodné, nakoľko od poslednej súdnej úpravy výživného na mal. V. v roku 2015 vo výške 140,- EUR mesačne a v roku 2019 na mal. W. vo výške 120,- EUR došlo k zmene pomerov na strane detí a to jednak ako aj v súvislosti s tým, že mal. V. je už žiakom 1. Stupňa ZŠ a mal. W. už navštevuje predškolské zariadenie. Rodičmi dohodnutú výšku výživného súd považuje za primeranú k pomerom na strane maloletých detí, ako aj aktuálnym pomerom oboch rodičov (u otca bola zohľadnená tá skutočnosť, že mu pribudla jedna vyživovacia povinnosť k mal. C. V., nar. XX.XX.XXXX).

18/ Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Námestovo č.k. 1P/114/2014 zo dňa 23.01.2015 a č.k. 4Pc/17/2018 zo dňa 14.11.2019 v časti o úprave výživného.

19/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP, § 296 ods. 3 CSP a § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Námestovo, písomne (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

Proti výroku II. rozsudku, ktorým súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie (§ 122 CMP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).